

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

Nummer **2** 1972

Undersök Er urinsockerhalt med
TES-TAPE®

Enkelt, snabbt, pålitligt
Riv av, fukta, jämför – det är allt!

Eli Lilly Sweden AB

Ansvarig utgivare:

Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:

Riksdagsledamoten Nancy Eriksson
Docent Gunnar Engleson
Docent Jan Östman
Informationschef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:

Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktion, expedition och
annonskontor:

Box 6609

113 84 Stockholm

Tel. 08/34 09 10

Postgiro 90 09 01 - 0

Prenumerationspris:

15: — kr pr år

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Utges även som talband

Svenska Diabetesförbundet:

Box 6609

113 84 Stockholm

Tel. 08/34 09 10

Postgiro 90 09 01 - 0

Ordförande:

Riksdagsledamoten

Fru Nancy Eriksson

Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm

Telefon 08/15 83 45

Kassaförvaltare:

Bankdirektör Lennart Dahlström

Roslinvägen 35, 161 55 Bromma

Telefon 08/87 06 28

Eftertryck tillåtet om källan anges

DIABETES

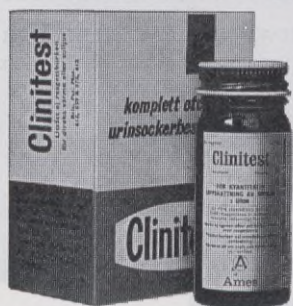
Nummer 2, april 1972, årgång 22

Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

Patienten i centrum, av Nancy Eriksson	3
Ett nytt blodsockersänkande medel, av Bo Andersson och Per Lennerhagen	4
Diabetesvecka i fjällen	6
Nya näringsanpassade livsmedel, av Ulla Sahlén	8
Diabetesgården — sommaren 1972	11
Läger för barn och ungdom ..	13
Pressklipp	15
Sorbitol — kolhydrat eller inte, av Jan Östman	17
Frågan är fri	23
Förbundsnytt	25
Kurs för vårdnadshavare	26
Diabetesförbundets lokalföreningar	29
Föreningsnytt	33

DÅLIG KONTROLL Den information som man kan få från urintestning med CLINITEST[®] reagerter kan hjälpa Er att undvika de perioder, då Ni kanske känner Er vara under »dålig kontroll«. CLINITEST är en tillförlitlig metod för uppskattning av urinsockervärdet och resultaten är enkla att avläsa mot den färgskala som bifogas förpackningen. Tala med Er läkare om CLINITEST. Resultaten, när Ni själv kontrollerar Er urin, är av värde för honom vid bedömning av den fortsatta behandlingen, CLINITEST finns på alla apotek.

Ames Company

Division of Miles Laboratories

Agent för Sverige:
AKTIEBOLAGET MEDA
GÖTEBORG

Kemiska och biologiska informationssystem i medicinen och industrins tjänst.

Patienten i centrum

Ordet patientdemokrati präglades kanske första gången i just denna tidning. Nu kommer det igen på olika håll, och resonemang om patienternas inflytande på sjukhusen har behandlats i två nyutkomna böcker, nämligen Malin Lindholms »Öppet brev till en medpatient» och Arne Lindgrens »Svart dagbok». Socialstyrelsens chef Bror Rexed tänkte, när han samtalade med de båda författarna, och ställde krav på »en klagomur för sjuka».

För någon vecka sedan utvecklade sig en lång debatt i riksdagen, då frågan om vårdombudsmän vid landstingen behandlades. Den avstyrktes liksom tidigare förslaget om en central juridisk myndighet liknande JO. Men kontaktproblemet mellan patienter, läkare, sjukvårdspersonal, styresmän och förtroendevalda i landstingen är sannoligen inte avfärdat med detta. Det kommer tillbaka med kanske bättre genomtänkta lösningar. Naturligtvis fanns riksdagsmän, som ännu inte förstått att kritikrätt och inflytande på sjukvården från patienternas sida är naturligt i en ny tid, då inga auktoriteter får stå oemotsagda. Men frågan mognar.

De som är organiserade genom de sk handikapporganisationerna har ju i viss mån redan ett forum i länens och kommunernas handikappråd. Tyvärr kan befaras, att de sk medicinska förbunden — diabetiker, allergiker, psoriasisdrabbade, epileptiker m fl — blir undanförda av de mera traditionella grupperna rörelsehindrade, synskadade, hörselskadade och samlingsorganet HCK. Detta har emellertid aldrig statsmakterna avsett, och diabetesföreningarna har samma rätt som andra att få säte i handikapprådet.

Men handikappråden räcker inte för att få inflytande på sjukhusmiljön. Hellre än en klagomur för patienterna skulle man önska även vid sjukhusen ett mera ordnat ständigt samråd. Det räcker inte med att hänvisa patienterna till kuratorerna, som föreslagits i riksdagen. Inte heller att uppmana patienter, som är missnöjda med behandlingen, att skriva till socialstyrelsens ansvarsnämnd. Den skall bara fastslå, om läkaren gjort något direkt fel i den medicinska behandlingen. Det är för övrigt inte konfrontationspolitik vi önskar utan

Forts på sidan 40

*Av Bo Andersson och
Per Lennerhagen*

Dr Bo Andersson

Ett nytt blodsockersänkande medel

De blodsockersänkande tabletterna utgör en livaktig familj, stadd på ständig tillväxt. Ibland tycker man kanske att barnen kommer väldigt tätt och det är inte heller alltid fråga om speciellt tystlåtna och blyga ungar — eller kanske rättvisare föräldrar. Ofta slår man väldigt på trumman för sig och varje unge vill vara värst. P-piller tycks man ha mycket dimmiga begrepp om.

Nyss har vi bevittnat entrén av ett nytt barn, för säkerhets skull försett med två förnamn, Daonil och Euglucon. Det har prisats i press och massmedia och många diabetiker har vänt sig till tidningen och frågat om man nu fått tillgång till den bekväma tablett-erättaren för insulin.

Så lyckligt är det nu inte. Vilket inte hindrar att Daonil och Euglucon är ett bra blodsockersänkande

Dr Per Lennerhagen

medel. Dess kemiska benämning är glibenclamid och tillverkarna har stor erfarenhet av blodsockersänkande tabletter. Bland 8 000 syntetiserade föreningar av sulfonylurea har dess kemister stannat för glibenclamid som den mest lovande substansen. Glibenclamid har en blodsockersänkande effekt som per mg substans är överlägsen tidigare kända och använda blodsockersänkande tabletter. Från tabletter om 1000—500—250 mg har man nu fått en tablett om 5 mg och det är en fördel. Den viktigaste fördelen är emellertid dess anmärkningsvärt ringa frekvens av biverkningar. Verksamma läkemedel har ofta mycket biverkningar som ett uttryck för den gamla sanningen att man får inget för inget här i världen. Det är klart att man av två lika effektiva medel föredrar det

med lägsta biverkningsfrekvensen. I princip är verkan emellertid likartad med andra tidigare använda preparat och även här måste bukspottkörteln ha en viss resterande insulinproduktion kvar för att medlet skall verka. Något trollmedel är det sålunda inte fråga om även om man ibland kanske kunnat bibringas den uppfattningen av reklamkampanjen. Vi har själva provat medlet på ett antal patienter och funnit det vara ett bra, säkert och effektivt blodsockersänkande medel. Men går det bra med det medel Du redan står på så finns ingen anledning att byta preparat. Förresten så är mamman i den här livaktiga familjen gravid på nytt och nya födselar är att vänta.

På basis av egna och andras erfarenheter skulle vi vilja formulera saken så här: Barnet Daonil Euglucon Glibenclamid eller Euglucon Daonil Glibenclamid är ett duktigt och välartat barn. Det är starkt i nyporna men samtidigt ovanligt väluppfostrat och föga upplagt för rackartyg. Låt oss önska det lycka till.

**Bli medlem i
Svenska
Diabetes-
förbundet!**

Diabetesvecka i fjällen

Positivt initiativ av Jämtlands läns landsting

I sommar anordnas en ny typ av motionsvecka i den jämtländska fjällvärlden. Denna »hälsoresa» som lanseras av Jämtlands läns landsting är i första hand tänkt för diabetiker (ca 20 st) inom detta landstingsområde, dessutom beräknas dock ytterligare lika många från andra delar av landet kunna beredas plats.

Det medicinska initiativet till den här motionsveckan kommer från medicinska kliniken vid Östersund-Frösö sjukhus med dess överläkare, docent Ingmar Bergström, i spetsen samt endokrinologiska kliniken vid Karolinska sjukhuset i Stockholm med professor Rolf Luft som främste tillskyndare. De båda nämnda kommer att medverka i motionsveckan liksom bl a även gymnastikdirektör Folke Mossfeldt. Förbundet är naturligtvis mycket intresserat av detta nya initiativ.

Motionsveckan förläggs till Vallbogården, Undersåker, den 4—10 juni. Kostnaderna för deltagarna blir låga och beträffande patienterna från Jämtlands län har 20 000 kronor anvisats ur landstingets hälsoreseanslag. Det är första året som diabetikergruppen tagits med

i fördelningen av hälsoresepengar.

Kostnaden för deltagare från övriga landet blir ca 40 kronor per dag. Denna kostnad täcker såväl helpension som kursavgift.

»Att vi satsar pengarna på det här projektet skall också ses som ett intressant experiment, där vi vill studera effekterna av en »hälsoresa» i stimulerande fjällmiljö på hemmaplan», säger docent Ingmar Bergström. »Fysisk motion är en kardinalpunkt i behandlingen av diabetiker. Att få tillfälle till det i den psykiskt stimulerande fjällmiljön tror vi kan bli nyttigt.»

Den här motionsveckan får formen av en kurs- och informationsverksamhet med ett rikt varierat program. Den fysiska motionen varvas med information i kostfrågor, olika infektionsförebyggande åtgärder samt diskussioner kring en mängd sociala frågor som berör diabetikerna. Det kan gälla försäkringar, skattefrågor, familjeplanering, frågor kring utbildning och yrken lämpade för diabetiker. Man skall också ta upp problem kring medicin och behandling.

»Vi vill lära ut injektionsteknik samt förebyggande åtgärder som ger diabetikern chans till självkon-

troll och möjligheter till viss egen behandling av sin sjukdom», säger docent Bergström. »Vi hoppas som kursdeltagare få diabetiker som har förmåga att sedan verka som »missionärer» bland andra diabetiker och på det sättet föra kunskaperna vidare.»

Förutom läkar- och fysiologisk

expertis kommer vid motionsveckan att medverka en dietist, en specialutbildad diabetessköterska och sjukgymnast.

Ni som bor utanför Jämtlands län och är intresserad av att delta i denna diabetesvecka, sänd in nedanstående kupong senast den 5 maj 1972.

Till SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Box 6609, 113 84 STOCKHOLM

Undertecknad önskar komma i åtanke för deltagande i diabetesveckan i Vallbo, 4—10/6 1972.

Född den:

Yrke:

Adress:

Postnr/Postadr:

Telefon:/.....

Har diabetes sedan år

Behandlas med enbart diet tabletter insulin

Behandlande läkare:

Tidpunkt för senaste kontroll:

Sjukhusvård senast år

.....
Namnunderskrift

Av Ulla Sablén

Nya näringsanpassade livsmedel

Den påverkan och upplysning i kostsammanhang som skett i vårt land under senare år har en synnerligen positiv effekt på diabetikernas kostproblem. Det utbud på livsmedel, lämpade också för diabetiker, som numera finns, är ett helt annat än för 5—10 år sedan.

Lättmjölk, lättmargarin

Nya produkter, mer näringsanpassade, dyker upp allt oftare. *Lättmjölken* som kom för några år sedan, har blivit en verklig succé, konsumtionen ökar stadigt. Ett nytt margarin, *lättmargarin*, såg dagens ljus i början av detta år, lanserat av enskild och kooperativ margarinindustri. Firmanamnen är Linnea lättmargarin (Margarinbola-

get) och Minarin lättmargarin (KF). Fetthalten i dessa margariner är blott hälften av de vanligas eller 40 g/100 g, 5 g på en smörgås ger alltså endast 2 g fett och ca 17 kalorier. Av fettet är 25 % fleromättat (samma som för Bordseve och Flora). Vitaminhalterna är desamma som för alla svenska margariner, alltså 3000 IE vitamin A och 300 IE vitamin D. Lättmargarinet kan endast användas till smörgåsberedning. Den höga vattenhalten, över 50 %, gör det olämpligt för matlagning eller bakning. Provförsäljning pågår tills vidare endast i Storstockholmsregionen och Jönköpings län.

Magert paket

Charkvaror finns det gott om, ty-

vär är de ofta feta och därför mindre lämpliga för diabetiker. Men det börjar röra sig även på den fronten. Slakteriförbundet/SCAN erbjuder nu ett magrare alternativ i en del av sitt sortiment. *Bredbar leverpastej* i bordspack, *bayonneskinka* i bit och skivad samt *falukorv* och skivat *hamburgerkött* gjort på nötkött är produkter som kan ha intresse för dem som vill hålla konsumtionen av fett nere. Och det vill väl alla hoppas jag!

Den magra leverpastejen ligger i bordsask som innehåller 150 g. Fetthalten är ca 21 g/100 g (vanlig håller 30 g eller mer). 20 g, lagom mängd till en smörgås, ger ca 4 g fett, 3 g protein, 1,5 g kolhydrat, 2 mg järn, 2 400 IE vitamin A och ca 58 kalorier. Den smakar utomordentligt bra tycker jag och kan bre's på brödet utan fett under.

Bayonneskinkan i bit är en delikatess, inte alls torr som man skulle tro, eftersom fetthalten endast är ca 5 g/100 g. Utmärkt som smörgåspålägg, men också bra i maträtter som t ex skink- och grönsaksallad eller skinka med stuvade grönsaker.

Den magra falukorven har ju funnits i handeln ett par år redan, men den har tyvärr aldrig blivit särskilt populär. SCAN hoppas att försäljningen ska öka genom att man nu satsar på ett helt »paket» med magrare produkter. Fetthalten i denna falukorv är 17 g/100 g, i den konventionella 24 g/100 g. Korven blir bäst om den steks helt utan fett i panna över svag värme. Personligen tycker jag den smakar mycket bra tillsammans med spenat eller andra grönsaker.

Hästkött är sparsamt förekom-

mande i våra dagar. I det här nya »magra paketet» lanserar SCAN hamburgerkött berett av magert nötkött i stället. Fetthalten är så låg som 3 g/100 g. Ett mycket värdefullt tillskott till smörgåspåläggen!

Smältost i ny förpackning

Enenpe (= Nedre Norrlands Producentförening) lanserar tre nya smältostar i färgglada, glatt blomiga bordsaskar: *Jämtlandsost*, *Herrgårdsost* och *Grevéost*.

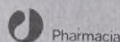
Jämtlandsosten består av en blandning av olika ostsorter, som malts, smälts, pastöriserats och homogeniserats. Det är en 20+-ost, som ger ca 6 g fett/100 g. 20 g av den osten till en smörgås ger alltså inte stort mer än 1 g fett. Smaken är mycket god, matfett behövs inte, så den osten är verkligen ett fynd!

De två andra, Herrgårds- och Grevéost är s k 30+-ostar, som ger 10,6 g fett/100 g. Även de kan bre's direkt på brödet eller kexen. Av namnen framgår hur de smakar, de är tillverkade av lagrad Herrgårds- respektive Grevéost.

Alla ovan beskrivna livsmedel är goda alternativ för konsumenter som vill ha magrare produkter, och till den kategorin bör diabetikerna räkna sig. Man hoppas nu att de magra produkterna ska uppskattas så att man kan hålla dem kvar på marknaden. Jag uppmanar därför alla att i sina respektive affärer fråga efter dem. Enligt mitt förmenande är de viktigare beståndsdelar i vår dagliga kost än osötade marmelader, sylter och safter, som inte bidrar nämnvärt till kostens näringsmässiga sammansättning.

Calmuril kräm 10%

för behandling av torr och förtjockad hud

När vattenhalten minskar i hornlagret blir huden torr och förlorar sin smidighet. Sprickor kan därmed lätt uppstå speciellt i förtjockad hud.

Valkar och förhårdnader är vanligast i händerna och under fötterna.

Calmuril kräm löser upp hornämnet och gör den förtjockade huden tunnare.

Dessutom ersätter Calmuril den torra hudens brister på fuktighetsbevarande ämnen.

Vattenhalten ökar och huden blir mjuk och smidig igen.

Behandlingsförelägg:

Fötter med förtjockad hud, valkar och förhårdnader:

Efter ett ordentligt fotbad torkas fötterna och ett tjockt lager Calmuril kräm strykes på.

Massera in efter ca 5 minuter.

Behandlingen upprepas nästa dag och efter badet använder man då lämpligen också en borste på valkar och förhårdnader innan Calmuril kräm läggs på.

Efter 1-2 veckors daglig behandling är i allmänhet fötterna mjuka och sköna igen.

Behandlingen upprepas sedan vid behov, lämpligen 1 gång per vecka.

Torra händer och fötter:

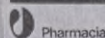
Calmuril används som vanlig hudkräm efter varje tvättning och kontakt med vatten eller minst två gånger om dagen.

Krämens surhet kan initialt framkalla kortvarig övergående sveda, särskilt på skadad hud.

Finns receptfritt på apotek i tuber om 50 och 100 g.

Pharmacia Norden AB, Uppsala - Avd Allmänna Läkemedel

100g
**Calmuril
kräm 10%**

Rekreativsvistelse på Diabetesgården

Sommaröppet

Diabetesförbundet har nu under några år kunnat ha Diabetesgården i Nordanede öppen som rekreativshem för diabetiker dit också anhöriga får följa med. Glädjande nog har vi fått många brev och telefonpåringningar från nöjda gäster, som framhållit den lugna miljön, den goda diabetesmaten och trivseln på gården.

Diabetesgården hälsar åter gäster välkomna. Vi beräknar hålla gården öppen fr o m den 20 maj och fram till oktober. För att vara säkra på plats (förra året överbokad) anmäl Er redan nu! Platsbe-

ställning görs hos fru Stina Frisk, Postlåda 1125, 840 13 Torpshammars. Telefon 0691/230 85 (eller under tid då Diabetesgården är öppen 0691/230 90).

Pris per person (helpension) 35 kronor per dag, för diabetiker 20 kronor (halva priset för barn under 15 år).

När Ni fått bekräftelse på att plats finns skall anmälningsavgiften 50 kronor per person insättas på Svenska Diabetesförbundets postgiro 90 09 01 - 0, Stockholm.

Märk talongen »Nordanede».

Till Fru Stina Frisk
Pl. 1125, Nordanede
840 13 TORPSHAMMAR

Undertecknad beställer härmed plats på Diabetesgården för
..... person/er (varav barn under 15 år)

under tiden fr. o. m. den

(Texta gärna) t. o. m. den

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr.:

Tel. bost.:/..... arb.:/.....

Nya Dietic.
Ej sötad
med cyklammat

"stor" sockerfri fruktläsk

Dietic — den måste Ni smaka! En frisk, fyllig fruktläsk med apelsinmak. Dietic är konstgjort sötad, alltså helt sockerfri!

roberts Örebro

Läger för barn och ungdom 1972

Barnkolonier

Bocksjölägret, Karlsborg

Kolonin ligger ett par mil norr om Karlsborg i närheten av Vättern i en naturskön trakt med många utflyktsmål. Lekplan, idrottsplan och badplats finns vid kolonin. Den tar emot barn från *hela* landet och drivs i förbundets regi.

Öppen: 18 juni—15 juli och 21 juli—10 augusti.

Ålder: 7—14 år (uppdelad i två grupper: 7—11 år och 12—14 år).

Upplysningar och anmälan *senast* 15 maj till Svenska Diabetesförbundet, Box 6609, 113 84 Stockholm, tel. 08/34 09 10 ombudsman Birger Pehrson.

Björkbacken, Barnens Ö

Kolonin ligger ca 10 mil norr om Stockholm i vacker skärgårdsnatur. Lek- och idrottsplan i anslutning till anläggningen. Kolonin, som drivs i Stor-Stockholms Diabetesförenings regi, tar i första hand emot barn från Stockholms stad och län men i mån av platstillgång även barn från övriga landet.

Öppen: 17 juni—11 juli och 12 juli—5 augusti.

Ålder: 7—12 år.

Upplysningar och anmälan *senast* 15 maj till Stor-Stockholms Diabetesförening, S:t Eriksgatan 38, 112 34 Stockholm, tel. 08/52 07 10 ombudsman Stig Andersson.

Lindgården, Höllviksnäs

Kolonin ligger på Falsterbonäset ca 2 mil söder om Malmö. Anlägg-

ningen är belägen på en stor vackert bevuxen skogstomt där också lek- och idrottsplats finns samt en swimming-pool med tempererat vatten. Kolonin, som drivs i Malmöföreningens regi, tar i första hand emot barn från Malmö stad och Malmöhus län men i mån av platstillgång även barn från andra delar av landet.

Öppen: 14 juni—12 juli och 14 juli—11 augusti.

Ålder: 5—12 år.

Upplysningar och anmälan *senast* den 15 maj till herr Helge Ljungdell, Sallerupsvägen 28 B, 212 18 Malmö, tel. 040/18 64 59.

Ungdomsläger

För diabetesungdom i åldern 15—20 år anordnas ett ungdomsläger under tiden 21 juli—10 augusti på Bocksjölägret i Karlsborg. Upplysningar och anmälan *senast* den 15 maj till Svenska Diabetesförbundet, Box 6609, 113 84 Stockholm, tel. 08/34 09 10 ombudsman Birger Pehrson.

Vad kostar det?

När det gäller barnkolonierna uttas i vissa fall en mindre s. k. föräldraavgift. I övrigt utgår stats- och landstingsbidrag. Ansvarsförbindelse fordras.

För vistelse på ungdomslägret uttas en avgift på 300 kr. I vissa fall kan bidrag även här erhållas.

Resor tillkommer.

För vidare upplysningar i dessa frågor hänvisas till resp. kontaktman enligt ovan.

Insändes till resp. kolonianordnare

BARNKOLONI

Undertecknad målsman för

.....
anmäler härmed honom/henne till deltagande i barnkoloni under
tiden 1972

Född den :

Målsmans namn :

Adress :

Postnr/Postadr. :

Tel. bost. : / arb. : /

Till SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

UNGDOMSLÄGER

Undertecknad anmäler mig härmed till ungdomslägret under tiden
21 juli—10 augusti 1972

Född den :

Namn :

Adress :

Postnr/Postadr. :

Telefon : /

PRESSKLIPP

DALBYRAPPORT

En aktiv och medicinskt tillfredsställande hemsjukvård finns bland framtidsplanerna för Dalby hälsovårdscentral. Meningen är att bli distriktssköterskor, sjukgymnast och kurator skall ingå i ledningen. Den baseras på vårdcentralen. Detta säger provinsialläkare Per Olof Bitzén i en rapport om verksamheten 1971.

Diabetesmottagningen

— Resultatet av diabetesmottagningens verksamhet har tidigare visat att sköterskan kan ta hand om tre av fyra årliga läkarbesök varje patient förut fått göra. Vid en ny genomgång fann vi att patienterna under den gångna treårsperioden varit mycket välreglerade. Det kvarstående årliga läkarbesöket har sällan medfört förändring i vården. Detta antyder att kanske även det fjärde är möjligt att spara in. Framför allt bestyrks vår uppfattning om att denna vårdform är kvalitativt jämbördig med den vård som baseras på läkare. Samma erfarenheter finns vid andra diabetesmottagningar organiserade efter vår modell. I M-landstinget har tyvärr ännu ingen annan vårdcentral tagit upp idén, säger dr Bitzén.

(Ur Skånska Dagbladet)

Alingsås vann pingismatch för diabetiker

Alingsås Diabetesförening har besegrat Göteborgs diabetiker med 6—2 i en bordtennismatch i Nollhagahallen. Det är meningen att Diabetesföreningarna i Göteborg, Borås, Trollhättan och Alingsås så småningom skall mötas i en serie, men än så länge rör det sig bara om vänskapsmatcher.

Alingsås Diabetesförening tränar varje måndag kl 18.00 i lokalen på Gärdesgatan 5. Alf Gustavsson, som håller i trådarna, vill i det sammanhanget poängtera att bordtennis är en mycket lämplig sport för diabetiker

(Ur Elfsborgs Läns Tidning)

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

● det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.

● kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.

● steriliserbar utan isärtagning.

● tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen.

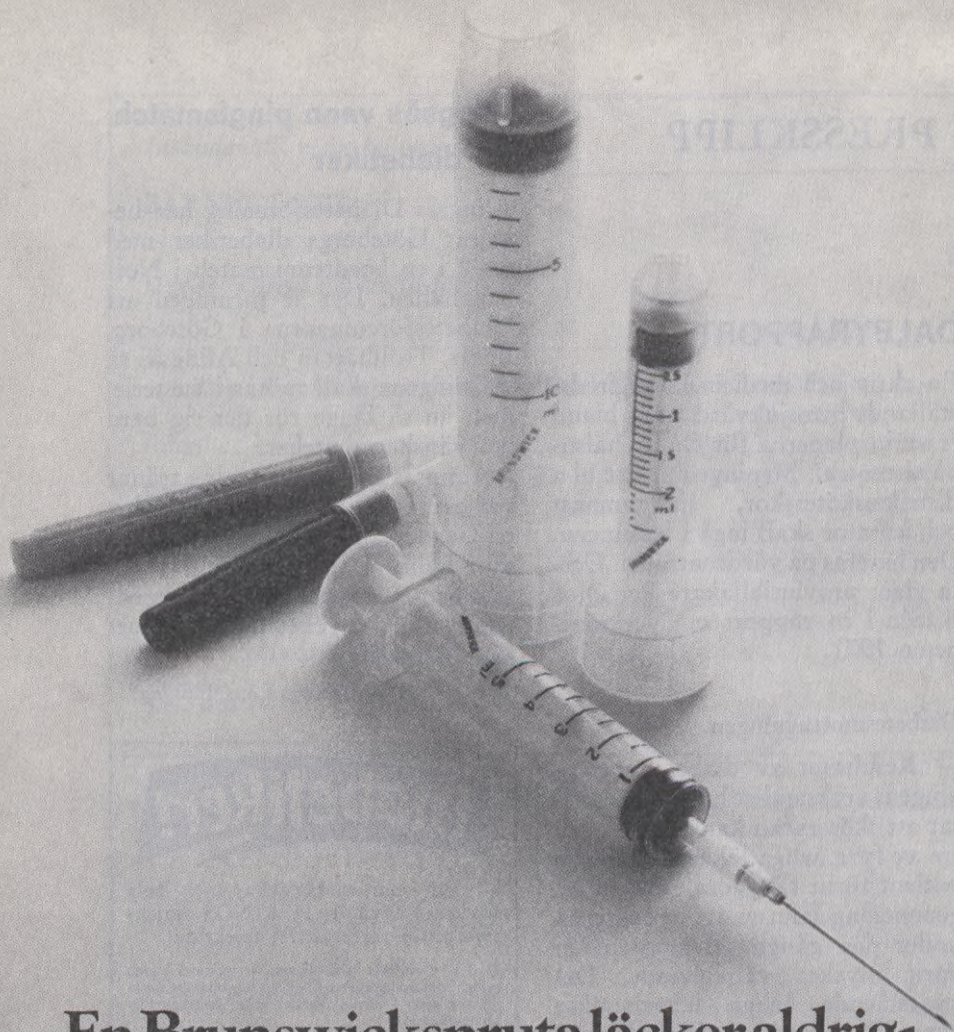
● enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion.

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
OBS. Nyhet! Praktisk plastfot.

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer
och Sockersjukas Föreningar

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN Tel. 0304-702 24

En Brunswickspruta läcker aldrig - inte en enda reklamation på 3 år.

Brunswick engångssprutor har en exceptionell täthet. Därför är de både säkra och enkla att använda. Det är ingen risk för att drogerna ska gå förlorade. Ingen risk för feldosering. Ingen kassation. Ingen förlust av dyrbar tid. Hårda genomskinliga förpackningar förhindrar kontaminering och gör det lätt att identifiera de olika sprutstorlekarna.

Brunswick kanyler är gjorda av rostfritt stål och har lancettslipade spetsar. Varje enskild kanyl är dragtestad för att ge största möjliga säkerhet. Förpackningarna är gjorda av polypropylen. I olika färger för att ange grovleken på kanylen.

Vill ni pröva själv? Ring då till oss eller skriv, så hjälper vi er gärna.

Beiersdorf AB, Sektion Sjukvård, Box 18, 431 21 Mölndal 1. Tel. 031/27 51 10

**Brunswick sprutor och kanyler - kvalitet
som lönar sig - från Beiersdorf.**

Av docent Jan Östman

Sorbitol – kolhydrat eller inte?

«**B**eträffande *Sorbitol**) vill jag berätta om två släktingar till min make som hade diabetes, dessa personer har använt Sorbitol i mycket stora mängder i tron att det inte innehöll kolhydrater. Kan man inte kräva av fabrikanterna att de talar om hur mycket kolhydrater det innehåller per 100 gram?»

Detta citat saxat från ett brev till mig får representera alla de sorbitolfrågor — i tal och skrift — som jag fått under de senaste månaderna. Trots att dr Bo Andersson i detalj redogjort för sorbitol och andra sötningsmedel i en artikel i *Diabetes* (nr 1 sid 8 1970) känner

*) Sorbitol förekommer bland annat i Sionon, Diabet (Red:s anm.).

jag mig uppmanad att ta upp detta tema.

Först och främst vill jag då poängtera att *sorbitol utan tvekan bör uppfattas som kolhydratförening*. Sorbitol står druvsocker kemiskt ytterst nära och brukar karakteriseras som »sockeralkohol». *I levern omvandlas sorbitol till fruktsocker som i sin tur delvis omsättes på samma sätt som glukos, det vill säga druvsocker.*

För det andra bör det betonas att födoämnen rika på kolhydrater, exempelvis bröd, mjölk, frukt och potatis bör ingå i alla människors kost oavsett om diabetes föreligger eller inte. Extremt låg kolhydratandel i kosten ökar för

diabetiker bland annat benägenheten för abnormt stegrad bildning av ketonkroppar, så kallade »syror». Vid allt för hög kolhydratandel i kosten ökar hos insulinkrävande diabetiker risken för stora dag till dag-variationer i blodssockernivån. För åldersdiabetiker kan kost riklig på bröd etc medföra att speciella fettämnen bildas i levern i onormalt stor utsträckning. Detta anses öka risken för uppkomst av arteriosklerotiska hjärt-kärlsjukdomar. Av detta följer att man för närvarande vill rekommendera en viss mängd kolhydrat, storleksordningen 150—200 gram per dag, i all diabeteskost. Sötsaker, vanliga läskedrycker bör helt undvikas, då blodssockret stiger så snabbt och högt att det medför påtagliga obehag av törst m.m. Sorbitol utgör exempel på ett kolhydrat som resorberas, »sugs upp», långsamt i tunntarmen. Sorbitol kan därför inte leda till hastig blodssockerstegring bland annat av denna anledning och är alltså ett lämpligt kolhydrat för diabetiker.

Som nämnts inledningsvis omvandlas i levern sorbitol till fruktsocker, en sockerart som i sin tur bland annat går in i samma ämnesomsättningsprocesser som glukos, druvsocker. Hos diabetiker kan således växlande grad av blodssockerstegring åstadkommas såväl av sorbitol som fruktos. Vid väl behandlad diabetes, då ämnesomsättningen är så normal som möjligt, är risken för denna blodssockerstegring ringa. Vid dåligt kontrollerad diabetes är risken för kraftig blodssockerstegring påtaglig. Man kan räkna med att risken för blodssockerstegring hos normalbehandlad

diabetes är av storleken 15—20 mg⁰/₁₀₀ om 30 gram sorbitol konsumeras per dag. Minst lika viktig som effekten på blodssockret är förhållandet att *sorbitol givetvis inte är kalorifritt utan innehåller ungefär lika mycket kalorier som övriga kolhydrater, nämligen 3,9 kilokalorier per gram*. Vid ett intag på cirka 30—40 gram sorbitol erhåller kroppen alltså mellan 120 och 160 kilokalorier, vilket motsvarar 1 småfranska eller 2 glas skummjolk eller 2 äpplen eller 2 potatisar. Normalt förtär ingen patient mer än denna angivna mängd sorbitol, 30—40 gram, per dag av den anledningen att ökade mängder ger diarré, men det finns patienter som tål väsentligt mer och där sorbitol i glassform eller på annat sätt kan vara en bidragande orsak till blodssockerstegring, viktökning och överhuvudtaget otillfredsställande kontroll av diabetessjukdomen.

**NI SOM
VILL HJÄLPA
förbundet att sälja lot-
ter, märken etc.**

skriv till

**Svenska
Diabetesförb.**

Box 6609

113 84 Sthlm

Märk kuvertet "Ombud"

De sockersjukas lotteri 1972

20 Luxor Colorama 26" färg-TV *100 Luxorita transistorapparater*

finns bland de närmare 5.300 vinsterna i vårt nya rikslotteri.

Stöd vår verksamhet samtidigt som Ni har chansen att vinna någon av de över 5.000 vinsterna!

Dragningslista medföljer. Ni kan omedelbart se om Ni vunnit och alla vinster lämnas ut omgående.

Fyra sätt att beställa lotter:

1. Sänd nedanstående kupong, då sändes lotterna mot postförskott.
2. Ni kan sända in pengar till De Sockersjukas Lotteri, postgiro 19 75 19 - 2, och på talongen ange antalet lotter samt skriva Ert namn och adress *tydligt*, så sänder vi lotterna i vanligt brev portofritt. *Lotterna kostar 2 kr per styck.*
3. Ring 08/99 40 60 eller 34 09 10 och beställ önskat antal, så sänder vi mot postförskott.
4. Kontakta Er lokalförening och beställ lotter.

DE SOCKERSJUKAS LOTTERI

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

Härmed beställes att sändas mot postförskott:

..... st. Kvicklotter à 2: — + porto

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr.:

Visst kan ni äta sött

— nu med nya Sionon Instant — snabbblösligt

Finns i apotek och specialaffärer
i förpackningar om 200 g och 500 g

Sionon Instant ger snabbare bearbetning vid bakning, lättare bakverk och mörare kakor, är lätt lösligt även i kalla drycker osv.

Sionon Instant är en fullgod ersättning för socker — lika sött — lika gott — utan bismak.

Och ni använder Sionon Instant på samma sätt som socker — i maträtter, bakverk, drycker, filmjök och på bär. Har goda matlagningstekniska egenskaper och tål höga temperaturer.

Sionon innehåller 99,89 % sorbitol, som förekommer i naturen, samt 0,11 % kristallsackarin. Sorbitol är en s.k. sockeralkohol, som är lämplig just för diabetiker.

Rekvirera den nya 60-sidiga receptsamlingen, omarbetad för Sionon Instant. Den ger er råd och anvisningar om hur man bäst använder Sionon Instant, samt mängder av goda, lättlagade recept. Utnyttja Sionon receptsamling och ni får massor av goda idéer till god och spännande mat för diabetiker.

Till Bayer Farma AB
Box 4009, 102 61 Stockholm 4

Sänd mig nya receptsamlingen för Sionon Instant.

NAMN _____

ADRESS _____

POSTNR _____

POSTADRESS _____

Kr. 2:— bifogas i frimärken (t.ex. ett häfte)

Titta!

Osockrad kallrörd nyponsoppa som bara Ekströms har.

Bra för Dej som håller igen på kalorierna! Ombärlig för Dej som måste avstå från socker. Toppen för Dej som vill söta efter egen smak. Varje portion om 2,5 dl ger Dej endast 79 kalorier — kolhydrater motsvarande en fruktportion och hela dagsbehovet c-vitamin (60 mg).

Granskad av

FRÅGAN ÄR FRI

Fråga: Jag har haft sockersjuka sen 1946 och tar 2 injektioner per dag, med en vanlig spruta. Jag har hört att en sk sprutpistol skulle kunna ge smärtfriare injektioner. Nu undrar jag, kan det vara fördelaktigt att övergå till sk sprutpistol? (Är 46 år.)

H. E.

Svar: Det har visat sig att flertalet diabetiker föredrar »vanlig» injektionsspruta. I andra hand användes engångssprutor och först i tredje hand kommer sk sprutpistol i fråga. Om Ni vill ha mer smärtfri injektion är det nog ingen idé att övergå till sprutpistol. Nu vet jag inte vilka Era vanor är, men det bästa är nog att ha engångskanyler och möjligen gå ner till mindre kanylstorlek (20).

Fråga: Har ofta insulinkänningar i synnerhet på morgnarna och fram på förmiddagarna innan morgonmålet hunnit verka. Använder NPH 6 streck, endast morgondos. Har haft insulin sedan 1961 och till en början zinkprotamin.

Är det måhända bättre att dela upp insulinet i en morgon- och en kvällsdos? Har ibland försökt minska insulinet med ett streck men får då känningar av det motsatta slaget på morgonen i stället.

Klådan är mycket besvärlig på kvällar och nätter. Vad är att göra

mot den? Vilken typ av salva rekommenderas?

Likaså är tungan och gommen ibland mycket torra. Vilken sorts tabletter skall man försöka lindra detta med?

Använder också Hygroton och Inderal. Kan dessa ha någon menlig inverkan på blodsockerkurvan?

65-årig husmor

Svar: Det är inte lätt att svara på frågorna — jag skulle då behöva väsentligt mera informationer. Med nödvändighet blir mitt svar av övervägande principiell natur men jag skall försöka att bli så noggrann som möjligt. Vid »slagsida» av blodsocker-urinsocker, lågt på dagen och högt på natten, brukar det vara lämpligt med uppdelning av insulindoserna så som Ni själv föreslår. Det är dock ganska sällan man behöver göra detta, då den totala mängden insulin ligger så pass lågt som 24 IE (6 streck per dag). Jag blev också förvånad över kombinationen känning på morgonen och klåda på kvällen och natten. För mig förefaller det då endera som om Ni har några speciella matvanor med rikligt intag av bröd, frukt etc på eftermiddagen - kvällen, eller att klådan inte har med sockret att göra. Detta måste först klarläggas innan man tar ställning till åtgärd. De bästa klådstillande medlen är receptbelagda och bör förskrivas av läkare som undersökt Er. Sannolikt

men inte helt säkert beror torrheten i mun och slemhinnor på högt blodsocker-urinsocker och jag undrar då först om detta också inträffar under kvällen och natten. Då talar det nämligen starkt för att sockret ligger högt och orsakar klådan. Första frågan är om igen, finns det några dietära faktorer som ligger bakom det höga blodsockret?

Hygroton kan ibland medföra en viss ökning av insulinbehovet, framför allt om behandlingen medför kaliumbrist. Inderal användes ibland för att stabilisera blodsockernivån men är ett tveegat svärd då lågt blodsocker kan komma mycket snabbt och känningarna maskeras av Inderal-behandlingen.

Docent Jan Östman

I Diabetes nr 6/71 »Frågan är fri» publicerades en fråga från signaturen »34-åring».

En läsare som tror sig eventuellt kunna lämna en del tips till »34-åring» har vänt sig till redaktionen för att få en kontakt. Tyvärr har vi bara signatur, ej namn och adress, varför vi vill be »34-åring» att ta kontakt med redaktionen.

Red.

Har Ni någon fråga, skriv till

»FRÅGAN ÄR FRI»

Tidningen Diabetes

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

Injektions- och självtestmaterial

till reducerade priser

MEDI-SWAB, steril bomullssudd i folieförpackning	Kr. —:10/styck
Leopoldfodral av stål, komb. för 1 och 2 cc	» 28:—/ »
Clinitest-set, kvant. urinsockerkontroll	» 14:50/ »
Clinitest-reagetter, 100 st.	» 10:—/ »
Acetest-reagetter, syrakontroll, 100 st.	» 9:50/ »
Albustix-strips, äggvitekontroll, 60 st.	» 7:50/ »
Clinistix-strips, kval. urinsockerkontroll, 60 st.	» 7:50/ »

Inkl. moms, porto tillk.

Beställ direkt från

ESKILSTUNA DIABETESFÖRENING

Postbox 97 631 02 ESKILSTUNA Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/254 51, endast efter kl. 18

Kansli: Careliigatan 7 A, tel. 016/11 07 16 - Öppet tisd. 18.30—20.00

FÖRBUNDSNYTT

MATKURS FÖR DIABETIKER

NBV Södra Västerbotten har startat en cirkel i matlagning för diabetiker på husliga seminariet i Umeå. Cirkeln syftar till att ge kunskap om kost för diabetiker, orsak till diabetes, inverkan på en persons livsföring, de olika näringsämnenas uppgifter, sambandet mellan kost och motion, de förändringar en diabetiker får göra i sin måltidsordning, måltidssammansättning samt val av livsmedel. Viktigt är även inköp för och tillagning av vardagsmat och festmat.

Studieplanen har utarbetats av Anne-Marie Rehnman, Eivor Johansson och Anita Eriksson, Umeå. Cirkelledare är dietist Inga-Lill Sandberg. Ansvarig för kursens utgivning är NBV:s distriktsinstruktör Anita Eriksson. Ytterligare kurser kommer att startas i Västerbotten om intresse finns.

TÄNK PÅ NARKOTIKA- PROBLEMET!

Glöm ej att förstöra
Era använda
engångssprutor

Hotell och pensionat

I Svenska Turistföreningens publikation »Hotell och pensionat i Sverige» 1972 finns utförliga uppgifter såsom priser, bekvämligheter, läge m m om ca 1000 hotell, pensionat och turistanläggningar i Sverige.

Dessutom finns tabeller och förteckningar över bl a anläggningar med tillfälle till *dietisk samt vegetarisk kost*. Boken kostar 10 kronor + moms, STF-medlem får 10 % rabatt.

Obs! Kontrollera hos de anläggningar som anger att dietisk kost serveras att den även serverar *diabetes-kost*.

Angående THX

Då frågan ständigt kommer igen från många diabetiker om värdet av THX-behandling har förbundet upprepade gånger försökt att följa patienter, som ansett sig ha fått god verkan av medlet. Hittills har inga bestämda uppgifter kunnat lämnas om mer än en mycket tillfällig förbättring i allmänbefinnandet. Just nu har fyra patienter namngivits som väsentligt förbättrade, det gäller synen, dessa har vi skrivit till och frågat om resultaten. Samtidigt har meddelats till förbundet att socialstyrelsen tagit kontakt med ett antal framstående specialister som tillsammans med dr Sandberg skall gå igenom material som föreligger beträffande THX-preparatet. Har någon av läsarna erfarenhet av THX ber vi er skriva till oss.

Red.

Kurs för vårdnadshavare av diabetesbarn

Som vi omnämnde i föregående nummer av denna tidning planeras en kurs för vårdnadshavare av diabetesbarn på Bocksjölägret, Karlsborg, under tiden 12—16 juni 1972. Ett glädjande stort intresse har redan visats för denna kurs och många preliminäransmälningar har redan inkommit. Programmet för kursen har nu tagit fastare form och presenteras nedan. Barnläkare, barnpsykolog, dietist och sjuksköterska kommer att medverka i kursen.

Program

Måndag 12/6

Kl 9.30 presentation av kursen, varefter resten av dagen ägnas åt läkarföreläsningar och frågestund.

Tisdag 13/6

Näringslära - diabeteskost

Onsdag 14/6

Diabeteskost - praktiska tillämpningsövningar

Torsdag 15/6

Barnpsykologi - diabetikern och skolan. Motion - injektionsteknik - självtest

Fredag 16/6

Information om Svenska Diabetesförbundet och dess lokalföreningar.

Varje dag

Kl 8.30 frukost, en längre lunchrast kl 11.30—14.00 då tillfälle ges till samvaro med barnen, bad etc,

kl 15.00 kafferast, kl 17.00 middag. För barnens omhändertagande under kurstimmarna är särskilda lekledare anställda.

Kvällsprogram

Måndag: Kvällen ägnas åt diskussion och frågestund med läkaren

Tisdag: Visning av Karlsborgs fästning

Onsdag: Frikväll

Torsdag: Filmvisning

Kursen börjar som framgår av programmet på morgonen den 12 juni. Deltagarna är välkomna till Bocksjölägret söndagen den 11 juni från kl 12.00. Kursen avslutas på eftermiddagen den 16 juni.

Resväg

Järnväg: Till Skövde där byte sker till tåg mot Karlsborg.

Bil: Länsväg 49 Askersund—Skövde. Ca 2 mil norr om Karlsborg mindre avtagsväg mot Bocksjögård.

Kostnad

Vistelsekostnad (mat och husrum) för 1 vuxen och

1 barn 165:—

Kursavgift 100:—

Kronor 265:—

Önskar Ni delta i kursen — och ej gjort preliminär anmälan — sänd då in nedanstående kupong.

Till SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Box 6609, 113 84 STOCKHOLM

Undertecknad anmäler mig själv och son/dotter (..... år) till deltagande i kursen för vårdnadshavare av diabetesbarn på Bocksjölägret den 12—16 juni 1972.

..... den 1972

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr:

Telefon:/.....

Varför fruktos?

Fruktos, fruktsocker, är ett naturligt sötningsmedel för diabetiker.

Det kan användas precis som vanligt socker till all slags matlagning, konservering, bakning. Ugnstemperaturen bör dock sänkas med 20—40° C.

Fruktsockret är nästan dubbelt så sött som socker och tre gånger så sött som sorbitol. Då det avger en begränsad mängd kolhydrater — högst 20 % torde direkt påverka blodsockret — är det ett bra sötningsmedel för diabetiker. Tack vare fruktsockrets större söthet fordras små kvantiteter, vilket gör det lättare att hålla den ofta nämnda gränsen 60 g fruktsocker per dygn i den av läkare föreskrivna kosten.

För ytterligare upplysningar om fruktos kontakta Suomen Sokeri Oy, Konsumentrådgivningen, Mannerheimvägen 15, Helsingfors 25, Finland.

SUOMEN SOKERI

Diabetesförbundets lokalföreningar

ALINGSÅS

Diabetesförbundets Avd. i Alingsås m. o.
Alf Gustafsson, Lindgatan 4
441 00 ALINGSÅS
Tfn 0322/135 14

ARBOGA

Arbogaortens Diabetesförening
Erland Jansson, Gustavsberg Nr 1
732 00 ARBOGA
Tfn 0589/134 61

ARVIDSJAUR

Arvidsjaur Diabetesförening
Olga Lundberg, Järnvägsgatan 57 A
930 80 ARVIDSJAUR
Tfn 0960/105 48

ARVIKA

Arvika m. o. Diabetesförening
Signe Gustafsson, Nordgatan 9
671 00 ARVIKA 2
Tfn 0570/109 03

BODEN

Diabetesföreningen Boden m. o.
John Ek, Björnvägen 15
961 00 BODEN
Tfn 0921/154 42

BORÅS

Diabetesföreningen i Borås m. o.
Claes Eisen, Björkhaga
510 45 SPARSÖR
Tfn 033/603 35

EKSJÖ

Jönköpings läns Östra Diabetesförbund
Eric Eliasson, Bykvarnsgatan 26
575 00 EKSJÖ
Tfn 0381/118 57

ESKILSTUNA

Eskilstuna Diabetesförening m. o.
Gördis Larsson, Tallvägen 33
635 90 ESKILSTUNA
Tfn 016/914 49

FALKÖPING

Diabetesföreningen i Falköping m. o.
Arne Svensson, Alströmergatan 18
521 00 FALKÖPING
Tfn 0515/169 13

FALUN-BORLÄNGE

Falun-Borlänge Diabetesförening
Harry Tjernberg, Majorsgatan 13 C
781 00 BORLÄNGE
Tfn 0243/145 42

FILIPSTAD

Filipstad m. o. Diabetesförening
Sonja Hansson, V:a Villagatan 11
682 00 FILIPSTAD
Tfn 0590/129 12

GÄLLIVARE-MALMBERGET

Gällivare-Malmberget Diabetesförening
Ingalill Nilsson, Malmstavägen 15
971 00 MALMBERGET
Tfn 0970/221 65

GÄVLE

Gävle Diabetesförening
Hans Söderman, Bomhusvägen 9 K
802 35 GÄVLE
Tfn 026/11 84 11

GÖTEBORG

Diabetesföreningen i Göteborg m. o.
Eskil Jonsson, Wingårdsgatan 4 B
416 54 GÖTEBORG
Tfn 031/21 71 58

HALLSTAHAMMAR- SURAHAMMAR

Hallsta-Sura Diabetesförening
Axel Fröjdman, Ågatan 4
734 00 HALLSTAHAMMAR
Tfn 0220/108 46

HALMSTAD

Diabetesföreningen i Halmstad
Hugo Johansson, Karl XI:s väg 19
302 36 HALMSTAD
Tfn 035/11 67 47

HAPARANDA-KALIX

Haparanda-Kalix Diabetesförening
Bengt Kurkinen, Bomgatan 13
953 00 HAPARANDA
Tfn 0922/118 85

HEDEMORA

Södra Dalarnas Diabetesförening
Gunilla Skoglund, Box 414
776 00 HEDEMORA
Tfn 0225/111 36

HELSINGBORG

Diabetesföreningen i Helsingborg m. o.
Signe Andersson, M. Stenbocksg. 39 B
252 42 HELSINGBORG
Tfn 042/11 66 10

HÄLLEFORS-GRYTHYTAN

Hällefors-Grythyttans Diabetesförening
Oskar Eriksson, Sävenforsvägen 4 L
712 00 HÄLLEFORS
Tfn 0591/120 60

HÄRNÖSAND

Södra Ångermanlands Diabetesförening
Eivor Stattin, Krukmakargatan 3
871 00 HÄRNÖSAND
Tfn 0611/197 70

HÄSSLEHOLM

Diabetesföreningen i Hässleholm m. o.
Bertil Jernse, Villagatan 3
281 00 HÄSSLEHOLM
Tfn 0451/803 82

HÖGANÄS

Kullabygdens Diabetesförening
Ludvig Kubja, Frihamnsgratan 124
263 00 HÖGANÄS
Tfn 042/418 98

JÖNKÖPING

Diabetesföreningen i Jönköping m. o.
Jacob Yxnemar, Hellstorpsvägen 1
552 69 JÖNKÖPING
Tfn 036/18 41 42

KALMAR

Diabetesföreningen i Kalmar m. o.
Willy Hagström, Kungsgårdsväg. 34 A
381 00 KALMAR
Tfn 0480/198 99

KARLSKOGA

Karlskoga Diabetesförening
Nils R Andersson, Flottnäsvägen 9
691 00 KARLSKOGA
Tfn 0586/281 23

KARLSKRONA

Blekinge Diabetesförening
Bertil Robertsson, Östra Vägen 13
370 24 NÄTTRABY
Tfn 0455/470 72

KARLSTAD

Karlstads Diabetesförening
Eva Bylemark, Marijedalsgatan 8
652 20 KARLSTAD
Tfn 054/10 05 19

KATRINEHOLM

Diabetesföreningen Katrineholm m. o.
Bror Gustafsson, Oppundavägen 20
641 00 KATRINEHOLM
Tfn 0150/119 18

KIRUNA

Kiruna Diabetesförening
Göthe Norrström, Hj. Lundboms v. 19
981 00 KIRUNA
Tfn 0980/112 25

KRISTIANSTAD

Kristianstadsortens Diabetesförening
Kurt Eriksson, Andvägen 10
291 00 KRISTIANSTAD
Tfn 044/11 65 62

KRISTINEHAMN

Kristinehamns Diabetesförening
Gunnar E Carlsson, Västgötag. 34 A, n b
681 00 KRISTINEHAMN
Tfn 0550/122 29

LANDSKRONA

Föreningen för Sockersjuka i Landskrona
Barbro Frisk, Gjörlöffsgatan 13 A
261 34 LANDSKRONA
0418/216 41

LIDKÖPING

Diabetesföreningen i Lidköping m. o.
Stellan Grönqvist, Målareg. 28 C, 3 tr
531 00 LIDKÖPING
Tfn 0510/609 45

LINKÖPING

Linköpings Diabetesförening
Carl Eric Carlsson, Hästskog, 11 A, 2 tr
582 53 LINKÖPING
Tfn 013/12 68 14

LUDVIKA

Västerbergslagens Diabetesförening
Liv Trolle, Hagvägen 28 H
771 00 LUDVIKA
0240/117 58

LULEÅ

Luleå Diabetesförening
Signe Larsson, Lingonstigen 22
951 00 LULEÅ
Tfn 0920/277 71

LYCKSELE

Lycksele Diabetesförening
Knut Wahlberg, Storgatan 59
291 00 LYCKSELE
Tfn 0950/102 63

MALMÖ

Diabetesföreningen i Malmö m. o.
Thorbjörn Roos, Kraftgatan 3
234 00 LOMMA
Tfn 040/46 39 40

MARIESTAD

Mariestads Diabetesförening m. o.
S-A Bobeck, Hantverkaregatan 38
542 00 MARIESTAD
Tfn 0501/141 26

NORBERG

Diabetesföreningen i Norberg m. o.
Ulla Carlsson, Ringvägen 7 E
778 00 NORBERG
Tfn 0223/215 55

NORRKÖPING

Norrköpings Diabetesförening m. o.
Bertil Olsson, Svarvaregatan 8
603 60 NORRKÖPING
Tfn 011/14 10 50

NYKÖPING

Nyköpingsortens Diabetesförening
Arne Andersson, Hagelvägen 16
613 00 OXELÖSUND
Tfn 0155/328 57

OSKARSHAMN

Oskarshamnsortens Diabetesförening
Elna Carlsson, Södra vägen 100
572 00 OSKARSHAMN
Tfn 0491/134 51

PITEÅ

Piteå Diabetesförening
Folke Öberg, Lasarettsvägen 1, 1 tr
941 00 PITEÅ
Tfn 0911/152 69

SANDVIKEN

Diabetesföreningen i Sandviken m. o.
Arne Borgh, Hamngatan 23 B
811 00 SANDVIKEN
Tfn 026/25 27 57

SIMRISHAMN

Österlens Diabetesförening
Gertrud Broberg, Simrishamnsvägen 7
273 00 TOMELILLA
Tfn 0417/104 23

SKELLEFTEÅ

Skellefteå Diabetesförening
Henry Holmberg, Berzeliusgatan 8 B
932 00 SKELLEFTEHAMN
Tfn 0910/314 69

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde m. o.
Maud Åkesson, Norra Bergvägen 5 A
541 00 SKÖVDE
Tfn 0500/187 79

STOCKHOLM

Stor-Stockholms Diabetesförening
S:t Eriksgatan 38
112 34 STOCKHOLM
Tfn 08/52 07 10

SUNDSVALL

Medelpads Diabetesförening
Ö. Långgatan 37 C
855 90 SUNDSVALL
Tfn 060/15 69 15

SÖDERHAMN

Sydöstra Hälsinglands Diabetesförening
Birger Blom, Pl 2493
820 27 SÖDERALA
Tfn 0270/571 16

SÖDERTÄLJE

Diabetesföreningen Södertälje m. o.
Sven Granberg, Östergatan 41
151 43 SÖDERTÄLJE
Tfn 0755/321 97

TROLLHÄTTAN

Trollhättans Diabetesförening
Gunborg Johansson, Bergkullev. 269
461 00 TROLLHÄTTAN
Tfn 0520/703 52

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla m. o.
Gert Blomqvist, Hellevigsgatan 6
451 00 UDDEVALLA
Tfn 0522/155 87

UMEA

Diabetesföreningen i Umeå m. o.
Gunnar Sjöstedt, Skogsbrynet 1
902 32 UMEÅ
Tfn 090/11 95 21

UPPSALA

Uppsala Diabetesförening
Gunvor Levin, Lindsbergsgatan 3 E
752 40 UPPSALA
Tfn 018/14 16 01

VILHELMINA-ASELE

Vilhelmina-Asele Diabetesförening
Göran Johansson, Strandvägen 18 B
912 00 VILHELMINA
Tfn 0940/106 82

VISBY

Gotlands Diabetesförening
Billy Lyander, Klintegårda, Väskinde
621 00 VISBY
Tfn 0498/700 92

VÄNERSBORG

Diabetesföreningen Vänersborg
Konrad Magnusson, Belfragegatan 37
462 00 VÄNERSBORG
Tfn 0521/123 75

VÄRNAMO

Värnamoortens Diabetesförening
Elner Fridell, Västermogatan 6
331 00 VÄRNAMO
Tfn 0370/134 61

VÄSTERVIK

Tjustbygdens Diabetesförening
Rune Johansson, Blåhakegatan 5
593 00 VÄSTERVIK
Tfn 0490/115 97

VÄSTERÅS

Diabetesföreningen i Västerås m. o.
Olof Andersson
Malmabergsgatan 81 C, 2 tr
723 35 VÄSTERÅS
Tfn 021/18 56 23

VÄXJÖ

Diabetesföreningen Kronoberg
Villy Johansson, Åbenråvägen 3
352 46 VÄXJÖ
Tfn 0470/218 97

ÅTVIDABERG

Åtvidaberg m. o. Diabetesförening
Hans Gullqvist, Vasavägen 10
597 00 ÅTVIDABERG
Tfn 0120/111 17

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro m. o.
Drottninggatan 42
702 22 ÖREBRO
Tfn 019/14 13 10 (kl 9—13)

ÖRNSKÖLDSVIK

Norra Ångermanlands Diabetesförening
Stig Eriksson, Bergfinksvägen 14
890 28 GULLANGET
Tfn 0660/149 34

ÖSTERSUND

Östersunds Diabetesförening
Rudolf Burman, Räntmästarvägen 4
832 00 FRÖSON
Tfn 063/200 03

FÖRENINGSNYTT

GÄVLE

Gävle Diabetesförening firade 20-årsjubileum den 12 november med supé på Tullbomsgården. Ordförande Hans Söderman öppnade jubileet med att läsa upp en kort historik över de 20 år som gått. Han omtalade att vid starten var det 39 medlemmar och för närvarande 200. Ombudsman Stig Andersson från Stor-Stockholms Diabetesförening var närvarande och talade om diabetes i allmänhet. Vid jubileumshögtiden musicerade Sahlins trio. Ombudsman Henning Nilsson hälsade från Handikapporganisationernas Centralkommitté och överlämnade presentkort och herr Arne Borg hylade föreningen med blommor från Sandvikens Diabetesförening. Vidare medverkade i underhållningsprogrammet Macce Kjellin. Den av medlemmarna uppskattade festen avslutades med dans.

BW

ÖRNSKÖLDSVIK

Örnsköldsviks Diabetesförening höll sitt årsmöte den 5 februari på Parkskolan i Örnsköldsvik. Mötet hade trots konkurrens från OS i Sapporo lockat ca 60 medlemmar. Styrelsens berättelse för 1971 visar att föreningen i slutet av året hade 314 medlemmar, men redan under det här årets första månad har många nya anmält sig. Under året har föreningen erhållit en del anslag och gåvor.

Årsmötets intressantaste inslag var ett föredrag av docent Karl-

Martin Lundmark. Anförandet gällde »Speciella problem kring barn- och ungdomsdiabetes». I inledningen betonades starkt att man bör använda ordet »diabetes» och ej sockersjuka. Ordet sockersjuka ger intrycket att en diabetiker är sjuk. Det gäller ej för flertalet välinställda diabetiker som lever fullt normalt och mycket väl kan sköta sina arbeten och studier. Det första ledet i ordet är också missvisande emedan diabetes ej enbart är en rubbning i sockeromsättningen utan även gäller rubbningen i omsättningen av fett och äggviteämnena.

A och O för ett gott behandlingsresultat är att barnen och deras föräldrar informeras så man förstår samspelet mellan insulin, kost och aktivitet. På barnkliniken i Umeå har man ett gott samarbete mellan läkare, sköterskor, dietist och övrig vårdpersonal. I AC län finns nu dietister på flera sjukhus. När skall Y län få sin första?

Det är ej bara diabetiker som behöver hjälp och vägledning då det gäller kostfrågor. Det gäller också njursjuka och överviktiga personer t ex.

Docent Lundmark tog också bl a upp frågan om barnen själva kan testa urinen med avseende på socker och syror. Detta är ett mycket viktigt led i behandlingen och möjligheten att kunna förstå sig på vad diabetes innebär. I Västerbotten bekostar landstinget sedan drygt ett år material för test av urin för ungdomar under 21 år.

Att det är olämpligt att röka känner väl alla till numera. För en diabetiker är det särskilt olämpligt med de extra risker för kärll-

förändringar i bl a ögon och njurar det kan medföra.

Som allmänt omdöme om föredraget kan sägas att föredragshållaren verkade optimist då det gäller diabetesungdomars möjligheter att klara sig undan svåra komplikationer och att, om de följer de regler som nämnts, kan se framtiden an med tillförsikt.

C G

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde m o hade sitt årsmöte söndagen den 27 febr på Pensionärgården i Skövde. Ordföranden kunde hälsa ett 75-tal medlemmar välkomna. Verksamhetsberättelse och kassaredegörelse upplästes och godkändes och styrelsen tillerkändes full och tacksam ansvarsfrihet. Den ekonomiska ställningen är god och detta har vi främst våra lotterier att tacka för.

Föreningen kan se tillbaka på ett gott verksamhetsår, medlemsantalet har ökat under året och vid årsskiftet var antalet 304. Ordf meddelade att från 1 januari fram till årsmötesdagen har ytterligare ett 20-tal blivit medlemmar och en del av dessa har vi deklarationsbilagan att tacka för.

Rapport lämnades beträffande höstens kampanj med anledning av »Insulinet 50 år». Såväl radio som TV och förbundet har gett detta jubileum god reklam och föreningen har, liksom tidigare år, skramlat med insamlingsbössor och resultatet blev drygt 13 000 kronor och då var endast 15 medlemmar med och insamlade. Främst vill vi tacka våra gamla toppinsamlare för detta, Malcolm Thurén och Gunnar Andersson, som vardera

samlade in drygt 3 700 kr, skillnaden mellan dessa insamlare var så liten som 10 kronor. Ordf framförde ett varmt tack för deras och alla andras insats i samband med kampanjen.

Årsmötet beslöt vidare att till riksstämman i Landskrona skänka en gåva med adress »Bocksjöläget», eftersom denna anläggning ligger föreningen särskilt varmt om hjärtat, och vi har med stor tillfredsställelse hälsat köpet av densamma.

Efter själva årsmötesförhandlingarna vidtog kaffe och sedan var det dags att hälsa den från radio-TV kända Victoria Khan och The Parts från Skövde välkomna, vilka på ett mycket uppskattat sätt underhöll.

Därefter tackade v sekr ordföranden för det arbete han nedlagt under året för föreningen och för den »puff» han alltid ger insamlarna då de skall ut och skramla med sina bössor. Hon överlämnade en stilig blomstergrupp och en medlem överlämnade en personlig present, en av honom själv tillverkad, handsmidd kandelaber i form av tre stora eklöv. Ordf framförde sitt varma tack för detta och till hela styrelsen och föreningen för det stöd som alltid visas honom.

H G

Diabetesföreningen i Skövde m o hade den 10 mars sitt månadsmöte. Detta hade programkommittén utformat till en trivselkväll, utan några speciella mötesförhandlingar, detta för att medlemmarna skall ha möjlighet att samtala med varandra och utbyta synpunkter. Ordföranden hälsade alla välkomna

och särskilt kvällens musikanter, herrar Liljedal och Gustafsson från Hjo, som efter kaffedrickning underhöll med sång och musik och också ledde allsång. En tipspromenad var anordnad runt i lokaliteterna och segrare i denna blev Folke Gustafsson. Demonstration och avsmakning var anordnad av Heistads mycket förnämliga sortiment liksom av Ekströms nyponsoppa. Två kortfilmer, Chaplin och Fred Flintstone, visades.

Denna första trivselkväll uppskattades av de närvarande och förhoppningen är att programkommittén återkommer med flera.

H G

BLEKINGE

Blekinge Diabetesförening höll söndagen den 5 februari sitt årsmöte på Ronneby Brunn med deltagande av omkring hundratalet medlemmar. Föreningen, som verkat i tjugo år, har 370 anslutna. Vid jubileumsfirandet i oktober medverkade förbundsordförande Nancy Eriksson samt överläkarna Nils Andersson och Rolf Nyström. Vid detta tillfälle överlämnade föreningen 7 000 kr som hjälp till anskaffande av en motionsmatta vid Karlskrona centrallasarett. Till det gångna årets stora händelser får också räknas den gåva på 25 000 kronor som Blekinge Diabetesförening erhöll av trafikbilägare Per Nilsson, Jämsunda, Tving. Gåvan skall i samråd med överläkare Nils Andersson vid Karlskrona lasarett användas för ändamål som främjar diabetikervården i länet.

Blekinge Diabetesförening redovisar för det gångna året en livlig verksamhet. Åtskilliga uppvalt-

ningar har gjorts hos sociala och medicinska myndigheter i olika frågor som rör diabetikervården. Främst på önskelistan står dietister på lasaretten i Karlskrona och Karlshamn.

Vid årsmötet diskuterades olika för medlemmarna angelägna frågor. Föreningen skall bli medverka till att enhetliga kostbidrag införs i länets kommuner för pensionärer med diabetes.

I anslutning till förhandlingarna höll socialchef C A Dahl, Karlskrona, ett anförande i vilket han orienterade om socialvårdens resurser och speciellt dess serviceinriktning mot handikappade och andra hjälpbehövande i samhället. Ett samkväm avslutade årsmötet

J G

VÄSTERBERGSLAGEN

Efter att ha stått i spetsen för Västerbergslagens diabetesförening i 17 år och skött ordförandeklubban avgick den 27 februari vid årsmötet i Grängesberg Erik Sandstål, Ludvika, som undanbett sig återval. Ny ordförande blev Ruben Andersson, tidigare sekreterare i flera år. Ett 40-tal medlemmar hade samlats i Sjöbloms festvåning, när Erik Sandstål välkomsthälsade och öppnade mötet och höll parentation över 11 medlemmar som avlidit under året.

Av verksamhetsberättelsen framgick att medlemsantalet ökat med 11 till 162. Fyra möten har hållits och man har firat 20-årsjubileum. En kurs »Diabetes» har anordnats och styrelsen betecknar verksamheten som god, medlemmarna sluter troget upp till mötena och medlemsciffran stiger stadigt. Man

Återbäringens storlek säger inte allt.

Återbäringen i Konsum säger bara en del om hur effektivt föreningen arbetat under det gångna året. De pengar som blir över på verksamheten tillhör och tillfaller medlemmarna i förhållande till gjorda inköp.

Men för att få en uppfattning om effektiviteten måste man titta på andra saker också:

vilka priser tillämpar man i butiker och varuhus?

I tider som dessa föredrar många medlemmar en kraftigare prispress framför en fixerad återbäring.

vilken service ger man?

Personal att fråga, varuval och butiksstandard spelar också sin roll — och kostar pengar.

vilken kvalitet håller varorna?

Kvalitetsbehovet är naturligtvis olika hos olika konsumenter. Vår regel är att varje köp skall ge valuta för pengarna.

PS. På 1971 års köp får de svenska konsumhushållen nu ca 162 miljoner kr. tillbaka i återbäring.

Märket för konsumenter i förening

uttrycker förhoppningen att få bättre gehör för kraven, både när det gäller bättre vårdmöjligheter för diabetiker och välvilligare bemötande från taxeringsmyndigheterna, när det gäller merkostnaden diabetikerna har för kosten.

Efter årsmötesförhandlingarna följde kaffesamkväm och fotografen Henry Eriksson, Ludvika, medverkade och visade en mycket vacker kollektion färgbilder från fjällvärlden och med speciell inriktning på växtlivet.

R A

KRISTINEHAMN

Kristinehamns Diabetesförening har haft årsmöte i Församlingshemmet under Sven Steiners ordförandeskap. Under året har ett 50-tal nya medlemmar anslutit sig till föreningen. Det kan nämnas att 22 nya medlemmar har begärt inträde på nya året 1972. Medlemsantalet var vid årsskiftet 300. Ur styrelseberättelsen kan nämnas att Kristinehamns Diabetesförening under året har anslutit sig till Handikapporganisationernas Centralkommitté (HCK), Värmland. Leander Pettersson framförde ett tack till styrelsen för 1971 års goda resultat.

Smakprov på sockerfria kompotter och marmelad från Heistads och under medverkan av affären Hälsokost i Kristinehamn delades ut till mötesdeltagarna, vilket värdesattes mycket.

Ett 100-tal medlemmar besökte årsmötet.

G C:n

KRONOBERG

Dryga 70-talet medlemmar deltog vid Diabetesföreningen Krono-

bergs årsmöte lördagen den 18 mars på Hov Västregård, Växjö. Verksamhets- och revisionsberättelserna för 1971 godkändes och innehöll bl a:

Landstinget uppvaktades i syfte att uppnå en bättre lasaretsvård samt med önskemål om att en dietist anställs i kostrådgivnings syfte till gagn för såväl diabetiker som andra sjukdomsgrupper.

Två studiecirklar »Diabetes» anordnades i Ljungbyområdet. Dietist Monica Malm ledde en matlagingskurs i Växjö.

Kommun- och bankanslag bidrog till ett gott resultat. Handarbetslotteriet gav medel till att skänka 7 000 kronor till Sv. Diabetesförbundets barn- och ungdomsverksamhet. Fyra ungdomar från föreningen deltog i lägervistelser.

50-årsfirandet av insulinet innebär att informationsverksamheten intensifierades till medlemmar och allmänhet.

Ordförandens föredrag vid sjuksköterskeskolan, foldrar, deltagande i Kronobergsutställningen, skyltning i affärerna var några av medlemmen att nå resultat. Medlemsantalet ökade med 27 till 447.

Årsmötet beslutade att till Växjö lasarets ledning påtala brister i måltidsintervaller samt medicinering. Diabetikerna får ofta själva instruera den vårdande personalen om vad sjukdomen innebär!

V J

MARIESTAD

Diabetesföreningen i Mariestad med omnejd har haft årsmöte på Hantverksgården i Töreboda. Ordförande Sture Gustavsson kunde

hälsa ett 85-tal medlemmar välkomna. Årsmötesförhandlingarna leddes av Holger Gustavsson, Karlsborg.

Mötet beslöt att till Diabetesförbundet skänka en penninggåva med adress Bocksjöläget där förbundet sedan några år driver lägerverksamhet för barn och ungdom med diabetes.

S-A Bobeck överlämnade blommor till avgående ordföranden Sture Gustavsson och tackade för allt arbete han nedlagt för föreningen under de gångna åren.

Många nya medlemmar har sökt sig till föreningen varför medlemsantalet vid årsskiftet var 156 — en ökning med 31.

Efter årsmötets förhandlingar följde supé samt dans till Sjötorpskapellet.

SMB

PITEÅ

Piteå diabetesförening har kunnat notera en markant medlemsökning under året. Vid årsskiftet hade man 188 medlemmar och siffran är nu uppe i 216 Därmed har man blivit den största diabetesföreningen i länet. Detta kunde konstateras vid det årsmöte man höll den 18 mars i Konsums restaurang. Siffran är dock låg med tanke på att det inom piteområdet finns omkring 600 diabetiker. Styrelsens förhoppning är att dessa tar kontakt med föreningen.

Styrelseberättelsen liksom kassatablån godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Av kassatablån framgår att man under året haft en omsättning på 2 980 kronor.

Vid årsmötet, som var det tredje i ordningen, diskuterades kostbi-

drag för pensionärer som ingen skatt har. Frågan skall föras vidare på länsplanet.

F Ö

BORÅS

Diabetesföreningen i Borås med omnejd hade fredagen den 3 mars årsmöte. Ett drygt 100-tal medlemmar hade mött upp.

Medlemsantalet har under året ökat med 69 och var vid årsskiftet 579. Föreningens ekonomi är tillfredsställande.

Föreningen har även under det gångna året anordnat matlagningskurser på lasarettet. Dessa har varit väldigt omtyckta bland medlemmarna.

Borås-diabetikerna har även under det gångna året haft möjligheter att genom föreningens försorg inköpa diabetesmat i djupfrysta förpackningar.

En särskild hyllning blev avgående ordföranden, Gunnar Andréasson, föremål för. Han har under en följd av år lagt ner ett förnämligt arbete i föreningen. Han avtackades med två handsmidda silverljusstakar. Till ny ordförande valdes Claes Eisen.

Efter de sedvanliga årsmötesförhandlingarna kom ett intressant och uppskattat föredrag av doktor Anna-Lena Bergström på temat »Barn och diabetes». Efter föredraget fick de närvarande ställa frågor till dr Bergström.

H E

LYCKSELE

Diabetesföreningen i Lycksele m. o. hade lördagen den 18 mars sitt årsmöte. Ett 30-tal medlemmar hade mött upp, och ordföranden Knut Wahlberg kunde förutom

dessa hälsa dietisten Inga-Lill Sandberg från Umeå välkommen. Av styrelsens årsberättelse framgick att det under året bildats en ny diabetesförening inom Åsele-Vilhelmina-området och att ett 20-tal medlemmar från Lycksele-föreningen överförts till denna. Genom nya medlemmar som tillkommit kunde föreningen ändå notera en ökning med 17 medlemmar. Styrelsen fick bl a mötets uppdrag att till hösten skaffa ledare för anordnande av matlagningskurs för diabetiker.

Efter förhandlingarna höll dietisten Inga-Lill Sandberg ett intressant föredrag över vad som kan anses vara lämplig kost för diabetiker. Föredraget som var ingående och klarläggande, kompletterades med demonstration av maträtter och ljusbilder.

O L

GÖTEBORG

Göteborgsföreningen höll årsmöte den 22 mars. Drygt 100 personer hade infunnit sig och än en gång kunde man glädja sig åt att många yngre medlemmar deltog.

Från förhandlingarna, som leddes av Ragnar Steen, kan nämnas att föreningens ordförande sedan sex år, Sven Svärd, undanbett sig återval och att Eskil Jonsson valdes att efterträda honom.

Verksamheten under 1971 har gått med en förlust på ca 5.000 kr, främst beroende på kostnaderna för den nya expeditjonslokalen, som man för övrigt räknar med att ha fullt färdig nu till hösten. Under mötet diskuterades frågan om möjligheten för äldre diabetiker att fira vinterferier i västra Sverige

samt hur man skulle få kontakt med alla de diabetiker, som inte vet att det finns en förening, som kan tillvarata deras intressen.

En punkt på dagordningen utgjordes av ett föredrag med ljusbilder av docent Orvar Eeg-Olofsson, som talade om motionens betydelse för diabetikerna, med särskild vikt lagd på barn och ungdom. Han började med att peka på den utveckling, som samhället befinner sig i och som gör det lätt att ta sig fram utan att använda sina naturliga kroppskrafter. Han var också bekymrad över att gymnastiken får en allt mindre plats på skolschemat och att fler ungdomar förfaller till en viss »säckmentalitet». Han berättade om de experiment med olika fysisk aktivitet, som bl a förekommit på Amundön utanför Göteborg och under docent Sterkys ledning i Stockholm. De hade visat att om man motionerade mera, kunde man reducera insulin dosen och öka kaloriintaget. En väl avvägd motion och diet hjälper till att förhindra uppkomsten av övervikt. Han sade också att fysisk aktivitet är en betydelsefull behandlingsform vid diabetes och att ökad fysisk spänst ger en bättre psykisk balans. Som exempel på lämpliga idrottsgrenar nämnde docent Eeg-Olofsson simning, cykling, skidåkning samt alla sorters bollspel som fotboll, handboll och tennis. Han gav dessutom en del praktiska tips, bl a om vart man kunde vända sig, alltifrån »Mulle»-grupper för de små barnen till idrottsklubbar.

I samband med årsmötets avslutning avtackades Sven Svärd med blommor för sina insatser inom föreningen.

UNIL

Forts från sidan 3

snarare gemenskap. Varje vecka borde patienter och deras anhöriga kunna träffa läkare, sjuksköterskor, styresmän och förtroendevalda för frågor och svar. Kanske det kan bli en viss aggressivitet i början, men meningen är ju att hindra missförstånd och ineffektivitet i behandlingen.

Under mina 16 år i diabetesförbundet har mycket förändrats för diabetikerna. Det allmänna klimatet för en diabetiker är sig inte likt, här har informationen gjort underverk. Ekonomiska förbättringar på många områden har genomförts, i fråga om kostnadsfria hjälpmedel, rätt till anställning och sociala förmåner m m. Även i förhållandet till diabetesförbundet har stämningen ändrats. Förr var läkarna ofta direkt ovilliga att ha med förbundet att göra, i dag betraktar de oss ofta som medarbetare. Men på sjukvårdssidan kvarstår dock det angelägnaste fältet för reformer. Låt mej vittna från de senaste veckornas besök ute i föreningarna.

»Sjukvården är alla tiders på lasarettet, vi kallas till årliga undersökningar och dietisten skickas till och med hem till utskrivna patienter». I samma län framfördes från ett annat sjukhus, att läkaren i samråd med föreningen ändrat mottagningstiderna. Vid besök på en annan länsförening var ansvariga landstingsrådet med på mötet och redogjorde för en undersökning i länet om diabetessjukvården. Klagomål, och frågor som framfördes, antecknades och skulle komma att beaktas vid den omläggning av vården som planerades. I ett tredje län lät det emeller-

tid på annat sätt. Mötet var laddat med kritik. Landsting och läkare var närvarande och fick höra en del och lämnade mycket värdefulla upplysningar. Under mötet uttalade en av läkarna, att man var intresserad av att ha en diabetesdag för läkarna på sjukhuset och i länet och av fortsatt samarbete med förbundet.

Bakom våra framstötter nu ligger initiativ från läkarrådet, som har tagit upp överläggningar om vården inom olika sjukvårdsområden. Nyligen hölls i Malmö en diabetesdag med 80 läkare. Helt fantastiskt. Flera är planerade. Målet är diabetesmottagningar, där patienten finner samma läkare, finner dietist, fotspecialist, specialutbildad sjuksköterska, rådgivare, som även kan komma hem, om det behövs. Det är Dalbymodellen, där sjuksköterskan spelar en mycket stor roll. 70—80 % av frågorna kan besvaras kanske bättre av dietist och sjuksköterska än av läkare, och läkaren kan få tid med det han skall göra. En förutsättning för detta är bl a mer utbildning för sjuksköterskorna. Förbundet har redan för hösten planerat en kurs tillsammans med sjuksköterskeförbundet. Efter en rad diabetesdagar för läkare blir skaran ytterligare vidgad av läkare med särskilt intresse för sjukdomen. Nästa år kommer kanske 100 svenska läkare till världskongressen i Bryssel. *Diabetessjukvården är riksstämman's huvudfråga*, Bo Andersson och Rolf Luft kommer båda att tala på stämman.

Waney Eriksson

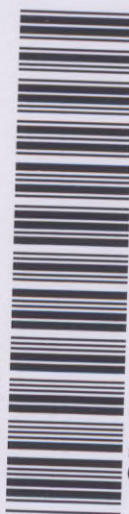
Sött som socker!

Bit-Sacketter innehåller bara godkända
söttningsmedel.

Köp 1.000 st — praktisk bordsförpackning —
"guldägg" — medföljer.

En bit lika med en sockerbit.

6000248911

Göteborgs universitetsbibliotek

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Insulin NUSO 40 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 16—24 timmar och avklingar efter 34—36 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1929 och firmans produktion har allt sedan dess varit inriktad på att kunna täcka landets behov. Preparatens kvalitet har hela tiden anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Samtliga preparat är beredda av rent kristalliniskt insulin framställt i Vitrums moderna fabrik enligt nya metoder.

Vitrum STOCKHOLM

